

let til at blive lidt vidtløftigere i sine personlige Bemærkninger, end man vilde. Det har naturligtvis ikke været min Mening, at denne Forsamling eller nogen Forsamling vilde give sit Samtykke til Anskaffelser og Opsamling af Forraad ganske i Almindelighed. Den ærede Minister sagde, at han nu har forelagt Thinget en Motivering til visse Anskaffelser, som han haabede, at Thinget vilde gaae ind paa, men han troede ikke, at Thinget vilde gaae ind paa at give Penge til store Forraad uden nogen som helst Motivering. Jeg troer heller ikke, at Thinget vilde have gjort dette, men dersom tidligere Ministre ligesom den nuværende havde forlangt Samtykke til at arbejde paa Forraad, for at kunne møde de Eventualiteter, der kunde forestaae, saa troer jeg, at Thinget vilde være gaaet ind derpaa, ligesom jeg troer, at Thinget nu vil gaae ind paa den høitærede Ministers Forslag, hvis det finder dets Motivering forstandig. Det er mig om at gjøre, at Thinget ikke skal troe, at jeg skulde bilde mig ind, at Thinget vilde give sit Samtykke til, hvad der skulde være af Forraad, eller at jeg taler fra Klædehandlerens Standpunkt. Jeg taler, som sagt, altid her som Medlem af den bevilgende Myndighed med den fulde Følelse af mit Ansvar, uden Hensyn til om ogsaa et enkelt af mine Ord ikke maatte behage den Ene eller den Anden.

H. Jensen: Med Hensyn til Spørgsmaalet om Usserød Fabrik kan jeg henholde mig ganske til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem, der nu satte sig, i hans næstsidste Foredrag. — Om Krudtværket skal jeg tillade mig en Bemærkning i Anledning af, hvad den høitærede Minister ansøgte, at det private Krudtværk, Donse Fabrik, leverede Krudt til Marinen, som var 4 til 5 Rd. dyrere pr. Centner end det, Frederiksværks Krudtværk leverer til Krigsministeriets Brug. Denne Opgivelse kan jo muligvis heroe paa, at man ikke tager tilstrækkeligt Hensyn til, hvad den virkelige Beføstning er ved Tilvirkningen af Krudt paa Frederiksværk. Det vilde glæde mig særdeles, om den høitagtede Minister vilde gjøre det Samme med Hensyn til Krudtfabrikken, som han har erklæret sig villig til med

Hensyn til Klædefabrikken, nemlig at lade foretage en nøiagtig Undersøgelse af, hvilke Capitaller og Omkostninger der i det Hele taget gaaer med ved Fabrikationen af dette Krudt paa Frederiksværk. Endeel af de 4—5 Rd., som Donse Krudt er dyrere for Marinen, end Frederiksværks Krudt er for Krigsministeriet, kunde maaskee ogsaa hidrøre fra, at det jo, saavidt jeg veed, er noget forskjelligt Krudt, som forbruges paa begge Steder, og den forskjellige Tilvirkning kunde maaskee medføre nogen Forskiel i Prisen. Jeg gaaer endda et Skridt videre og siger, at selv om dette ikke var Tilfældet, selv om det virkelig var saa, at Donse Fabrik producerede Krudt, som i og for sig var dyrere end Frederiksværks Krudt, saa maa jeg, næst at bemærke, at det jo er noget paafaldende, at Marinen i saa Tilfælde tager sit Krudt fra den private Fabrik, udtale, at denne Priisforskjel i Krudtet dog ingen Grund indeholder til, at man skal forsatte Fabrikationen paa Frederiksværk af Krudt til privat Brug; thi naar den høitærede Minister siger, at man concurrerer med de fremmede Fabrikker, idet man leverer Krudt til Private, saa kan dette vel være ganske sandt, men det kan have sin naturlige Grund deri, at den private Industri, stjøndt den er paa Veie til at gjøre Forsøg paa at concurrere med de fremmede Fabrikker, ikke kan komme dertil, fordi Krigsministeriets Fabrikation aldeles optager og forsyner det private Marked. Det, som den høitærede Minister bestandig gjør gjældende i disse Forhold, og som stadig finder almindelig Tilslutning her i Thinget, er en Betragtning, som ene og alene har sin Grund i de saakaldte Frihandels teorier, hvor man ubelukkende seer paa den rene Priisforskjel, der fremkommer. Naar den høitærede Krigsminister siger, at det er fordeelagtigere for Statskassen at drive Fabrikken saaledes, at den ogsaa arbejder for Private, saa seer den høitærede Minister alene paa de Summer, der gaae ind i og ud af Statskassen med Hensyn til denne Fabrik, men han seer aldeles ikke paa, hvad Statskassen absolut maa see paa, at det er i høieste Grad af Vigtighed for Staten, for Statskassen og for vor hele Samfundsudvikling, at man kommer bort fra denne